

07. Veiligheidseffectrapportage (VER)

In blauw de update van januari 2019 (tabel verwijderd)

De Veiligheidseffectrapportage (VER) maakt de veiligheidsrisico's van ruimtelijke plannen en bouwplannen inzichtelijk. Nog voor de daadwerkelijke bouw begint, worden mogelijke risico's in beeld gebracht en veiligheidsmaatregelen voorgesteld.

Bij een VER wordt een gestructureerde veiligheidsdialogoog gevoerd tussen publieke en private participanten. In deze dialoog wordt veiligheid afgewogen tegen andere belangen zoals milieu, economische, financiële en/of sociale belangen en beheerkosten.

Doel van de VER is om de veiligheidsrisico's in kaart te brengen, het ambitieniveau te bepalen en de veiligheid te borgen, zowel tijdens als na afronding van het bouwproces. De methodiek is ontwikkeld voor complexe projecten, met verschillende veiligheidsdimensies en belanghebbenden. Daarom is deze goed toepasbaar bij ondergrondse bouwprojecten.

De VER beperkt zich niet tot een eenmalige activiteit of het eenmalig opstellen van een rapport, maar de uitvoering ervan loopt mee gedurende het gehele plan van initiatief tot realisatie. De verschillende activiteiten zijn ondergebracht in stappen, elk gekoppeld aan een fase van het bouwproces. Zie voor gedetailleerde informatie: <https://hetccv.nl/onderwerpen/veiligheidsbeleving/praktijkvoorbeelden/alle-praktijkvoorbeelden/veiligheidseffectrapportage/>

Stap 1: Onderbouwing

Het doel van deze eerste stap is om de noodzaak om een VER uit te voeren te bepalen. Dit gebeurt door middel van een toepasbaarheidsonderzoek. Het gaat puur om het bepalen of een VER toegevoegde waarde heeft.

De partij die het initiatief neemt om de mogelijkheden voor een VER te verkennen, stelt - eventueel in samenspraak met de overige partijen - een 'visie op veiligheid' op. Deze kan mede op basis van het gemeentelijk veiligheidsbeleid (het integraal veiligheidsbeleid) worden vormgegeven.

De visie wordt uiteindelijk opgenomen in een toepasbaarheidsonderzoek. De conclusies uit dit onderzoek vormen de basis voor het benoemen van veiligheid, zoals op te nemen in een **startnotitie**.

Stap 2: Intentie

Het doel van deze tweede stap is het vastleggen van een intentie, door het ondertekenen van een startnotitie. Hiermee spreken de belangrijkste betrokkenen de wens uit om samen de veiligheidsrisico's in een plan serieus onder ogen te zien en te bekijken of er oplossingen voor gevonden kunnen worden. Uit het toepasbaarheidsonderzoek is naar voren gekomen waarom het uitvoeren van een VER bijdraagt aan het reduceren of voorkomen van veiligheidsrisico's. De conclusies uit dit onderzoek vormen de basis voor het benoemen van veiligheid, zoals opgenomen in de startnotitie. Hier worden de mogelijke veiligheidsrisico's en de veiligheidsdoelen globaal aangeduid. De startnotitie met haar veiligheidsdoelen of het toepasbaarheidsonderzoek biedt een fundament dat de uiteindelijke bestuurlijke beslissing legitimeert.

Stap 3: Analyse

Het doel van de analyse is het beschrijven van de veiligheidsrisico's en wat de ernst van de gevolgen zou kunnen zijn. Het resultaat is een rapportage waarin de veiligheidsrisico's van het project op een overzichtelijke wijze in beeld zijn gebracht en geprioriteerd worden. Bij de rapportage hoort ook een overzicht van de betrokken partijen (met een actorenanalyse), en vermelding van de mate waarin men instemt met de vermelde veiligheidsrisico's en hun prioritering.

Stap 4: Alternatieven

Gezocht wordt naar alternatieve voorstellen die een oplossing bieden voor de belangrijkste scenario's. Het Meest Veilige Alternatief (MVA) is daar één van. Voor elk opgesteld alternatief kan een globale kosten-batenanalyse worden uitgevoerd. Vervolgens kan het voorkeursalternatief (VA) worden geselecteerd. Eventuele scenario's die niet in het alternatief zijn afgedekt, worden geëxpliciteerd.

Stap 5: Maatregelen

Het doel van deze vijfde stap is om het gekozen alternatief uit te werken in maatregelen die in de vorm van afspraken met – en tussen – de participanten vastgelegd worden. Het resultaat is een pakket van maatregelen dat door de betrokkenen wordt onderschreven, en een overzicht van restrisico's die wellicht in de gebruiksfase extra aandacht vragen.

Stap 6: Implementatie

Het doel van deze zesde VER-stap is het monitoren van het daadwerkelijk nakomen van de gemaakte afspraken over te nemen maatregelen tijdens het bouwen. Knelpunten kunnen worden gesignaleerd en besproken.

Bij de ingebruikname van het project komen andere partijen in beeld en is het van belang om de verantwoordelijkheden voor het veilig gebruik en beheer over te dragen. In bepaalde gevallen kan een formeel besluit voor ingebruikname noodzakelijk zijn, onderbouwd met acceptatietests, keuringsrapporten, certificaten, etc.

Stap 7: Beheer

Bij de overdracht van het project kan een beheerplan worden opgesteld. In dit beheerplan staan de afspraken die gedurende de gebruiksfase door de betrokken partijen nageleefd moeten worden om het beoogde/afgesproken veiligheidsniveau te realiseren. Veiligheid wordt immers bereikt door de juiste mix van techniek, mensen en procedures. De gegevens moeten toegankelijk zijn en blijven voor derden, zoals ambtelijke diensten en inspectie-instellingen. Het beheerplan zal regelmatig moeten worden geactualiseerd.

Indien er wijzigingen aan de omgeving of het object zijn, kan een volledig of gedeeltelijk VER-traject opnieuw worden doorlopen.